Lietas Nr. C37109914
Lietas arhīva Nr. C-0386-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Tukumā, 2015.gada 22.jūlijā

Tukuma rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Vancāne,
ar sekretāri D.Jēkabsoni,
piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. A/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu valsts akciju sabiedrības ,,Latvijas Pasts" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu, un

konstatēja:

2014.gada 9.oktobrī valsts akciju sabiedrības ,,Latvijas Pasts" (turpmāk tekstā – prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 18.februārī starp VAS "Latvijas Pasts" un IK "/Nosaukums/" tika noslēgts neapdzīvojamo telpu nomas līgums Nr.8-13.04/239/2010 par telpu nomu /adrese/. Ievērojot to, ka IK ,,/Nosaukums/" tika kavēta rēķinu apmaksa, starp prasītāju un IK "/Nosaukums/" 2011.gada 19.janvārī tika noslēgta Vienošanās par līguma izbeigšanu un parāda apmaksu. Līguma darbība tika izbeigta ar 2010.gada 01.oktobri. Saskaņā ar 1.Vienošanās 3.punktu IK ,,/Nosaukums/" apņēmās līdz 2011.gada 05.aprīlim samaksāt nomas maksas un komunālo pakalpojumu parādu EUR 907,05. Parāda apmaksa netika veikta pilnībā, atlikušais pamatparāds ir EUR 891,98. Pamatojoties uz /pers. B/ 2012.gada 2.marta iesniegumu, kurā norādīts, ka parāda apmaksa tiks veikta 13 mēnešu laikā, sadalot maksājumus 13 daļās, veicot iemaksu katru mēnesi EUR 68,61 apmērā, prasītājs sagatavoja un nosūtīja IK "/Nosaukums/" no prasītāja puses parakstītu Vienošanos par parāda samaksu. Ievērojot to, ka ar 1.Vienošanos noteiktās parāda saistības netika nokārtotas, savukārt, 2.Vienošanās parakstīta no IK ,,/Nosaukums/" puses netika saņemta, 2012.gada 1.novembrī prasītājs iesniedza Tukuma rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. 2012.gada 23.novembrī tiesa nolēma tiesvedību izbeigt, jo tiesa ir saņēmusi parādnieka atbildi uz brīdinājumu, kurā parādnieks norāda, ka saistību neatzīst. Prasītājs saņēmis IK ,,/Nosaukums/" 2012.gada 27.novembra vēstuli, kurā IK ,,/Nosaukums/" informē, ka prasību neatzina, pamatojoties uz 2.Vienošanos, kurā pēdējais apmaksas termiņš ir 2013.gada 20.maijs, un norāda, ka līdz vienošanās beigu termiņam tiks nomaksāta visa naudas summa. Saskaņā ar 2.Vienošanos IK ,,/Nosaukums/" pilnībā atzīst savas pamatparāda saistības, kas saskaņā ar 2010.gada 18.februārī starp pusēm noslēgto neapdzīvojamo telpu nomas līgumu uz 2012.gada 18.martu ir EUR 891,98, ar parāda atmaksas datumu līdz 2013.gada 20.maijam. Norādīts, ka parāda saistības nav nokārtotas. Vienīgais /pers. B/ veiktais maksājums ir bijis 2012.gada 28.novembrī EUR 28,46 apmērā, atlikusī neapmaksātā parāda summa ir EUR 863,53.

Saskaņā ar 2.Vienošanās 3.punktu, ja parādnieks kavē parāda samaksu vienošanās noteiktajā kārtībā un termiņos, prasītājam ir tiesības prasīt no parādnieka līgumsoda samaksu 0,1% apmērā no termiņā neveiktā maksājuma apmēra par katru nokavējuma dienu.

Saskaņā ar 2.Vienošanās 3.punktu aprēķinātais līgumsods uz 2014.gada 30.septembri ir EUR 606,27. Uz prasības iesniegšanas brīdi parādsaistības nav nokārtotas.

Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra datiem, IK ,,/Nosaukums/", vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, 2013.gada 16.jūlijā likvidēts. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra datiem, IK Nr./numurs/. komersants ir /pers. B/. Ņemot vērā, ka individuālais komersants par savām saistībām atbild ar visu savu mantu, fiziskā persona /pers. B/ ir atbildīga par IK ,,/Nosaukums/" saistībām pret prasītāju.

Prasība pamatota ar Civilprocesa likuma 1.pantu, 250.^{20} pantu., Civillikuma 1587.pants, 1716.pants, 1717.pants, 1720.pants.

Prasītājs lūdz piedzīt no /pers. B/ valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts" labā pamatparādu EUR 863,53 apmērā, aprēķināto līgumsodu EYR 606,27, kopā piedzenot EUR 1469,80 un tiesas izdevumus.

2014.gada 10.novembrī Tukuma rajona tiesā saņemti /pers. B/ paskaidrojumi par prasību, kuros norādīts, ka atbildētāja atzīst galveno parādu, bet nepiekrīt līgumsoda piedziņai. Galvenais parāds izveidojies IK "/Nosaukums/" atbilstoši telpu nomas līgumam Nr.8-13.04/239/2010 par telpām /adrese/. Nomas līgums izbeigts 2011.gada 19.janvārī, kad fiksētais parāds uz to brīdi bija EUR 891,98. Prasības pieteikumā norādīto 2. Vienošanos par parāda samaksu atbildētāja

sākotnēji neparakstīja, bet cerēju saistību nokārtot, par ko arī paziņoja prasītājam rakstiski un 2012.gada novembrī samaksāja EUR 28,46, jo IK darbība faktiski bija pārtraukta. 2013.gada 16.jūlijā IK "/Nosaukums/" tika likvidēts un izslēgts no Uzņēmumu reģistra. Norāda, ka aprēķinātais līgumsods nav samērīgs, jo parāds izveidojās 2011.gadā, bet tiek piedzīt pēc uzņēmuma likvidēšanas (lietas 51.lapa).

Atbildētāja izteica lūgumu par uzklausīšanu tiesas sēdē.

2015.gada 5.februārī prasītāja iesniedza papildinājumu prasības pieteikumam, lūdzot atzīt prasītājam tiesības no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildes dienai saņemt no atbildētājas likumiskos 6 procentus gadā no piedzītās summas (lietas 55.-58.lapa).

Tiesas prasītāja pārstāve /pers. A/ prasību uzturēja, paskaidrojumos atsaukdamās prasības pieteikumā un papildinājumos norādītajiem apstākļiem.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, nav informējusi tiesu par neierašanās iemesliem, nav lūgusi izskatīt lietu bez viņas klātbūtnes vai atlikt to. Ņemot vērā to, ka tiesas sūtījumi atbildētājai tika sūtīti uz viņas deklarēto dzīvesvietu, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai ir uzskatāms, ka atbildētājai bija pienākums saņemt tiesas sūtījumus savā deklarētajā dzīvesvietas adresē, tādējādi atzīstams par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes.

Tiesa, noklausījusies prasītājas pārstāves paskaidrojumus, izvērtējusi pierādījumus lietā, pārbaudījusi civillietas materiālus atzīst, ka prasītāja prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Ielūkojoties Uzņēmumu reģistra publiskajā datu bāzē, tiesa konstatēja, ka IK "/Nosaukums/" likvidēts 2013.gada 16.jūlijā.

Saskaņā ar Komerclikuma 76.panta 3.daļu kreditoru prasījumi pret individuālo komersantu, kuri izriet no tā veiktās komercdarbības, noilgst triju gadu laikā pēc tā izslēgšanas no komercreģistra. Prasība pret atbildētāju ir celta 2014.gada 9.oktobrī.

Saskaņā ar Komerclikuma 76.panata 2.daļu individuālais komersants par
savām saistībām atbild ar visu savu mantu, līdz ar ko prasība vērsta pret /pers. B/, kā IK "/Nosaukums/" individuālo komersantu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietas materiāliem pievienots Neapdzīvojamo telpu nomas līgums Nr. 8-13.04/239/2010, kas apliecina, ka prasītājs un IK "/Nosaukums/" ir noslēguši līgumu 2010.gada 18.februārī.

Līdz ar to atbildētājai ir saistoši Neapdzīvojamo telpu nomas līguma noteikumi (lietas 13-17.lapa). Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja sastādīto parāda aprēķinu, arī atbildētāja nav apstrīdējusi pamatparāda aprēķinā ietverto summu pamatojumu un apmēru.

2011.gada 19.janvārī tika noslēgta Vienošanās par līguma izbeigšanu un parāda apmaksu, kas apliecina, ka nomas līgums starp pusēm izbeigts ar 2010.gada 1.oktobri.

Civillikuma 1589.pants nosaka, vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta. Vienošanās par parāda samaksu apliecina, ka puses vienojušās par atbildētājas parādsaistību EUR 891,98 apmērā samaksu pa daļām, kam atbildētāja nav iebildusi.

Ņemot vērā, ka atbildētāja ir daļu parāda atmaksājusi, parāds uz prasības iesniegšanas dienu sastāda, EUR 863,53, ko atbildētāja neapstrīd.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai nepildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: 1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Savukārt, Civillikuma 1724.^{1} pants paredz, ka līgumsodu var samazināt līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Saskaņā ar 2012.gada 27.aprīļa Vienošanās Nr. 8-13.8/515/2012 par parāda samaksu (lietas 37.lapa) 3.punktu, atbildētāja uzņēmusies ciest līgumsodu, ja nepildīs savas saistības līgumā norādītajā apmērā, kas noteikts 0,1% apmērā no neatmaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Prasītājs par laika periodu no 2012.gada 20.maija līdz 2013.gada 20.maijam aprēķinājis līgumsodu 0,1% par katru kavēto dienu EUR 606,27, kuru lūdz piedzīt no atbildētājas.

Jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem. Konkrētajā gadījumā tiesa atzīst, ka prasītājs lūdz piedzīt nesamērīgi lielu līgumsodu.

Tā kā atbildētāja ir kavējusi ar vienošanos uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka atbildētājai Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms saprātīgās robežās, lietojot

par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Tiesa uzskata, ka no atbildētājas piedzenams līgumsods EUR 86,35 apmērā, ņemot vērā tiesu praksi līgumsodu piemērošanā, balstoties uz taisnīguma apziņu un vispārējiem tiesību principiem, ar mērķi izslēgt pārmērīgu iedzīvošanos uz cita tiesisko attiecību dalībnieka neveiksmju vai neizdarības rēķina.

Saskaņā ar Civillikuma 1657., 1724.^{1}pantu, ievērojot apsvērumu, ka līgumsods nevarētu būt netaisnīga un nesamērīga ienākuma avots kreditoram un, salīdzinot ar pamatparāda apmēru, tam tikai sekundāri būtu jāskar kreditora materiālās intereses, kā arī ievērojot likumdevēja gribu, kopš 2014.gada 1.janvāra, līgumsoda apmēru aprobežojot ar summu ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra, tiesa uzskata par iespējamu līgumsoda apmēru samazināt, piedzenot līgumsodu EUR 86,35 apmērā.

Prasība apmierināma par pamatparāda EUR 863,53 un līgumsoda EUR 86,35, kopā EUR 949,88 piedziņu, bet daļā par līgumsoda EUR 519,92 piedziņu prasījums noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta nosacījumiem prasītājam atzīstama tiesība līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no pamatparāda summas. Procentu apmērs nosakāms saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajos gadījumos, kad likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, apmierinot prasību daļēji, no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai. Ņemot vērā, ka prasība apmierināta par EUR 949,88 piedziņu, no atbildētājas par labu prasītājam piedzenama valsts nodevas 142,48 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumu 4,70 EUR, kopā 147,18 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1765.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97., 195., 193., 204.^{1} , 250^{18}., 250^{26}., 250^{27}.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

maza apmēra prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valsts akciju sabiedrībai „Latvijas Pasts", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, parāda pamatsummu EUR 863,53 (astoņi simti sešdesmit trīs *euro* 53 centi) , līgumsodu EUR 86,35 (astoņdesmit seši *euro* 35 centi) un tiesas izdevumus EUR 147,18 (viens simts četrdesmit septiņi *euro* 18 centi), kopā piedzenot EUR 1097,06 (viens tūkstotis deviņdesmit septiņi *euro* 06 centi).

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 519,92 EUR piedziņu.

Atzīt valsts akciju sabiedrībai „Latvijas Pasts" tiesības saņemt no /pers. B/ likumiskos procentus, tas ir 6% (seši procenti) no simta gadā, no nesamaksātā parāda EUR 863,53 par laiku līdz sprieduma izpildei.

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgai izpildei termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2015.gada 5.augusta, sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese A.Vancāne